

KÖNYVTÁRI

híradó

HB

MEGJELENIK HAVONTA

III. évfolyam, 1. szám.

1959. január.

Megjelent az Évkönyv!

Pontos címe: A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Évkönyve 1956-1957. Terjedelme 128 oldal és még 16 oldal képmelléklet. Felöleli az utolsó két év eseményeit könyvtárunk történetében. Közli Haász Árpád, a Marx Károly közgazdaság tudomány egyetem dékánjának Szabó Ervin születésének nyolcvanadik évfordulóján elmondott emlékbeszédét, amelyben az eddigi sok félremagyarázó méltatás után méltó emléket állít könyvtáralapítónknak. A terjedelmes, 44 oldalas jelentés anyagát Tolnai György állította össze ötletes, sőt sokszor izgalmas táblázatokkal dokumentálva. Munkája új távlatokat nyitott a helyes könyvtár-
atatisztika útjain.

Annak ellenére, hogy a könyv szerkesztőbizottságának tagjai állandóan arról siránkoztak, hogy az Évkönyv anyaga vérszegény, most, hogy megjelent, meg kell állapítanunk ennek az ellenkezőjét! A szakmai cikkek között első helyen áll Dobos Piroska érdekesen új szempontok szerint összegyűjtött és kommentárokkal ellátott, terjedelmes tanulmánya a kerületi könyvtárak könyvállományának összetételéről és annak fejlesztési lehetőségéről, valamint Pelejtei Tibor megfigyelései a kerületi könyvtárak tájékoztató szolgálatáról, továbbá Kondorné és Molnárné közös cikke a kerületi könyvtárak ismeretterjesztő anyagának átszakozásáról.

A könyvtári tudományos feldolgozású cikkeket Gátiné tanulmánya képviseli a Budai Könyvtár Egyesületről és Nagy Emilné feldolgozása a központ aldináiról. Mindkettő igényes, komoly munka. A Budapestre vonatkozó történelmi anyagot Zoltán József tanulmánya szolgáltatja a 250 éves Martinelli térről és Scheiber Mária kedvesen könnyed adatai a régi pesti korzókról. Mindkét tanulmányt számos egykoru képmelléklet élénkíti. Az Évkönyv gazdag anyagát még Marót Miklós két-
úgyesen összefogott írása egészíti ki tanulmányutainkról és helyzetünkről az Országos Könyvtárügyi Tanáccsal kapcsolatban. Tiszay Andorra, a felelős szerkesztőre a számtalan statisztikai táblázat megfelelő elhelyezése igen nehéz nyomdai feladatokat rótt. De sikerrel oldotta meg, az Évkönyv izléses kiállítása is az ő munkáját dicséri. A szerkesztőbizottság: Révész Ferenc, Szalai György, Tolnai György és tanácsadói: Katona Klára és Nagy Tamásné jó munkát végzett. A fényképeket a könyvtár fotóműhelye készítette. A zárórajzok Kozma Lajos és Szigethy István műve.

Minden sovinizmus nélkül, büszkén állithatjuk, hogy Évkönyvünk semmiben sem marad el a többi könyvtárak hasonló kiadványaitól sem tudományos téren, sem időszerűségben, sem kiállításban!

Gratulálunk!

Munkaértekezletet tartottunk dec. 17.-én délelőtt a Kossuth-klubban több mint 200 könyvtári dolgozó részvételével.

Gordon Erzsébet a szakszervezet nevében üdvözölte a megjelenteket. Révész Ferenc igazgató ismertette a Párt művelődéspolitikájának jelentőségét és megnyitotta a vitát könyvtárunk feladatairól a Párt művelődési politikájának végrehajtásában. A tervezet sokszorosított formában kellő időben eljutott minden könyvtároshoz és nagy érdeklődést váltott ki, érződött ez a néha szenvedélyes, túlfűtött hozzászólásokból is. A vitában tizenhárman vettek részt, időrendben: Tolnai György, Becski Andorné, Márffy István, Gyóri György, Bikácsai Lászlóné, Lux Lászlóné, Zelai Zoltán, Tyroler Gyula, Gondos Ernőné, Szalai György, Lelóczky Ferencné, Oláh Attila és Szilágyi Zoltánné.

Révész Ferenc igazgató részletesen foglalkozott a vita során felmerült problémákkal és a kiegészített tervet határozattá nyilvánította.

A végleges szöveget a K.H.-ban közöljük.

+ □ + □ + □ + □ + □ +

A Tanácsköztársaság 40. évfordulójának megünneplésére kitűnő egyéni tervekkel foglalkoznak kerületi könyvtárosaink.

Feldolgozzák a Tanácsköztársaság sportéletét 17-26 éves olvasók segítségével a 21-es k.k.-ban.

MSZBT-irodalmi estet és kiállítást rendez Hazánk tájai az irodalomban címmel a 11-es k.k.

Unnapi író-olvasó találkozó lesz a 20-as k.k.-ban.

A Tanácsköztársaság alatt alakult Írói direktórium történetét feldolgozza a 28. k.k.

Író-olvasó találkozót rendez régi harcossal a 22. k.k.

Szaton Rezsónét élménybeszámolóra kérte fel a 9. k.k.

Ferencvárosi ünnepi hetet és kiállítást rendez az igazi hazafiasságról a 39. k.k.

Faliujtságot szerkeszt a Tanácsköztársaság idején aktív szerepet betöltött olvasók leveleiből és előadást rendez a Magyar Vörös Hadsereg harcairól a 26. k.k.

Unnepélyt rendez a 40. évfordulóra és előadást Hogyan születnek, élnek és halnak meg az istenek címmel a 12. k.k.

A felsorolt példák azt bizonyítják, hogy kerületi könyvtáraink változatos és színes tervekkel készülnek a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulójának a megünneplésére.

x - x - x - x - x - x

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

feladatai a Párt művelődési politikájának végrehajtására.

Az elmúlt évek legfontosabb művelődéspolitikai célkitűzései szorosan kapcsolódtak az ország gazdasági és politikai feladataihoz. A munkásosztály vezető szerepe a politikában szükségessé tette a volt uralkodóosztályok kulturális monopóliumának megtörését, a marxista-leninista világnézet és a természettudományos műveltség széleskörű elterjesztését, a nép kulturális tevékenységének kibontakoztatását.

Ma már messze túl vagyunk az alapok lerakásán. Művelődéspolitikánkat jobban el kell mélyítenünk és le kell szűrniünk azokat a tanulságokat, amelyeket az 1956-os ellenforradalom szolgáltatott ezen a téren is számunkra. Művelődéspolitikánk és oktatásunk eddigi gyenge oldalai mutatkoztak meg ezekben a napokban. A párt művelődési politikája ebből is okulva, a jövőben még nagyobb súlyt helyez a materialista világnézet erősítésére, a proletárinternacionalizmus elmélyítésére, az ifjúsággal való rendszeres nevelői munkára stb.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár a maga területén kívánja a párt művelődéspolitikájából a rá háruló feladatokat elvégezni.

Könyvtárunk a Párt művelődési politikájának végrehajtása érdekében (a hároméves terv keretében) a következő feladatokat végzi el:

I. A Párt és a kormány határozatainak gyors, a könyvtár életére való konkrét alkalmazása. A Párt politikájának érvényesítése.

- 1.) Tanulmányozzuk és munkánkban konkrétan felhasználjuk az összes fontosabb Párt- és kormányhatározatokat.
- 2.) Feldolgozzuk a művelődéspolitikai irányelveit szakmai oktatás és termelési értekezlet keretében.
- 3.) Jelentés és javaslat készült a munkáskerületekben lévő könyvtárak jobb ellátásáról és a munkásolvasókkal való fokozottabb foglalkozásról.
- 4.) A Párt népszerűsítésének elengedhetetlen feltétele, hogy dolgozóink ismerjék a Párt történetét. Az erre vonatkozó anyagot 4 előadás keretében ismertetjük dolgozóinkkal.
 - a.) A Párt megalakulása. (1958 novemberében, a Párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából.)
 - b.) A Párt a Magyar Tanácsköztársaságban. (1959 márciusában, a Tanácsköztársaság létrejöttének 40. évfordulóján.)
 - c.) A Párt a Horthy-korszakban. (1959 augusztusában, az el-

lenforradalom kezdetének 40. évfordulóján.)

d.) A Párt a felszabadulás után. (1960. áprilisában, hazánk felszabadulásának 15. évfordulóján.)

A témával kapcsolatos néhány anyag elolvasását a tanulási időben kötelezővé tesszük.

Szakmai oktatás keretében ismertetjük a Párt előtt álló fontos eszmei -politikai- gazdasági kérdések közül a következőket:

a.) A népiesek.

b.) Modernizmus - szocialista esztétika.

c.) Objektivizmus, álhumanizmus, harmadik ut.

d.) Népgazdaságunk 5 éves terve és a könyvtár feladatai.

5.) Tájékoztató munkánk továbbfejlesztése érdekében a következő feladatokat oldjuk meg:

a.) A marxista analitikus katalógusunkat továbbfejlesztjük és a klasszikusokon kívül kiterjesztjük a marxizmus kiváló képviselőire is. A katalógusra felhívjuk a Párt, az állami és tömegszervezetek, a tudományos intézetek, sajtó, propagandusok és a könyvtárak figyelmét.

b.) Könyvtárunk keretében szeretnénk egy Tájékoztató Szolgálatot létesíteni. A Tájékoztató Szolgálat feladata lenne, hogy a marxizmus-leninizmus szellemében megválaszolja mindazokat a kérdéseket, amelyek a főváros lakosságától, a fővárosban működő intézményektől, hivataloktól, üzemeiktől hozzá befutnak.

c.) Létrehozzuk Tájékoztató (reference) - katalógusunkat és megindítjuk Figyelőszolgálatunkat.

6.) Szoros kapcsolatot kell létesíteni a Budapesti Pártbizottsággal és az egyes kerületi pártbizottságokkal. A Tájékoztató Osztálynak a pártbizottságok munkáját támogatni kell, a propagandistáknak anyagot kell szolgáltatni, a helyi feladatok megoldását könyvtári eszközökkel támogatni kell.

7.) A Tanácsokkal való kapcsolatunkat - az erről szóló határozat végrehajtásával - tovább kell fejleszteni. El kell érni, hogy a tanácsok és azok intézményei munkájukban támaszkodjanak a Budapest-Gyűjteményünk gazdag anyagára.

8.) Kidolgozzuk a politikai irodalom fokozottabb olvastatásának tervét.

II. A materialista világnézet erősítése érdekében a következő feladatokat oldjuk meg:

- 1.) Dolgozóink részére kb. 20 előadásból álló tanfolyamot rendezünk "Természettudományos alapismeretek" címmel. Az előadás sorozattal el akarjuk érni, hogy dolgozóink nagyobb hozzáértéssel ajánlják olvasóiknak a természettudományos ismeretterjesztő anyagot és hogy növeljék az ilyentárgyú kölcsönzött könyvek számát. A kéthetenként tartandó tanfolyamunkra meghívjuk a 15 legjelentősebb budapesti üzemi könyvtárosát.
- 2.) Sokszorosítással bibliográfiát állítunk össze a magyar és világirodalom legszebb antiklerikális alkotásaiból. Ugyancsak sokszorosítással bibliográfiát készítünk - a Marxizmus-leninizmus klasszikusainak és kiváló képviselőinek írásaiból "A dialektikus és történelmi materializmus" címmel.
- 3.) Nyomatásban megjelentetjük "A modern természettudomány problémái" című kiadványunkat, amely a kémia, fizika, biológia, csillagászat, matematika, geológia, meteorológia, pszichológia magyar nyelven megjelent, népszerű ismeretterjesztő anyagot tartalmazza. (A TIT-tel együtt)
- 4.) Kérésrel fordulunk a moszkvai Vallásellenes Múzeumhoz és kiállítási anyagukból egy-egy példányt, vagy azok leírását kérjük.
- 5.) A materialista világnézet propagálása érdekében kiállítást anyagot állítunk össze és azokat a kerületi könyvtárakba eljuttatjuk. (Pl. Az ember származása. Az atomenergia békés célokra való felhasználása, stb.) A kiállítások anyagát a Természettudományos Múzeum és a TIT illetékes szakosztályainak közreműködésével készítjük el.
- 6.) A gyermekek részére rendezendő dia-vetítéseknel megfelelő arányban ismeretterjesztő filmeket is vetítünk.
- 7.) Kerületi könyvtárainkban az eddiginél nagyobb számban tartunk természettudományos ismeretterjesztő előadásokat és rendezünk ilyentárgyú könyvkiállításokat.

III. Az igazi hazafiság - a proletár internacionalizmus elmélyítése:

(Harc a nacionalizmus, sovinizmus, irredentizmus, antiszemitizmus ellen.)

- 1.) A Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulója alkalmából kiállítást rendezünk a központban és a kerületi könyvtárakban.

- 2.) A Magyar Tanácsköztársaságról szóló írásokból bibliográfiát állítunk össze.
- 3.) Az Országos Széchényi Könyvtárral együttműködve nyomtatott dokumentációs anyagot állítunk össze a Magyar Tanácsköztársaság aprónyomtatványából és plakátjaiból.
- 4.) A Párt megalakulásának 40. évfordulójára kiállítást rendezünk a központban és a kerületi könyvtárakban.
- 5.) Budapest felszabadulása, hazánk felszabadulása, március 15.-e, május elseje, alkotmányunk ünnepe és az Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére kiállításokat rendezünk.
- 6.) A Magyar-Szovjet Barátsági Hónap alkalmából nagyszabású kiállítást rendezünk "Utazás a Szovjetunió térképén" címmel. A kiállítás a Szovjetunió legszebb tájait és nagyszabású építkezéseit ábrázolja.
- 7.) 1960-ra nyomtatásban megjelentetjük a hatkötetes "Budapest történetének bibliográfiája" c. kiadványunkat.
- 8.) Ha a Fővárosi Tanács anyagi támogatását megkapjuk, akkor "Budapest 500 éve képekben" címmel albumot adunk ki, amely képzőművészeti alkotásokon (metszet, grafika, festmény, stb.) keresztül mutatja be fővárosunk fejlődését.
- 9.) "Hazánk tájai a szépirodalomban" címmel nyomtatott bibliográfiát készítünk.
- 10.) A jelentősebb történelmi évfordulók műsoranyagát összeállítjuk.
- 11.) A népi demokratikus országok magyarnyelven megjelent szépirodalmáról bibliográfiát készítünk.
- 12.) Könyvtárosaink részére sokszorosított bibliográfiát készítünk, a különböző ellenséges ideológiák (nacionalizmus, sovinizmus, irredentizmus, antiszemitizmus) elleni harc segítésére.
- 13.) Fokozottabb tempóban gyűjtjük a Budapestre vonatkozó képanyagot. A 3 éves terv időszaka alatt gyűjteményünket 10.000 képpel gazdagítjuk.
- 14.) 1959-ben nagyszabású plakátkiállítást rendezünk a kommunista pártok és haladó szervezetek 1945 óta megjelent plakátjaiból. (Pártunk kongresszusának tiszteletére.)
- 15.) Sokszorosítással bibliográfiát állítunk össze a fasiszmus elleni ellenállás irodalmából.
- 16.) Kiállítások: Utazás a Szovjetunió térképén
A Magyar Tanácsköztársaság
Lengyel művészet
Arab művészet
A gyarmati népek szabadságharca

Schiller (Születésének 200.évfordulója
alkalmából)
Nemzetközi plakátkiállítás.

IV. Az olvasótoborzást meg kell indítani, olvasóink számát lényegesen növelni kell.

Legfontosabb feladatunk:

- 1.) a munkások
- 2.) a pedagógusok és
- 3.) a gyermekek és fiatalok közötti olvasószervezés erőteljes kibontakoztatása.

Munkások

- 1.) A munkáskerületekben lévő könyvtárak állományát fokozottabb mértékben fejleszteni kell.
- 2.) Az egész hálózat korszerűsítésén belül különös gondot kell fordítani a munkáskerületek könyvtáraitra.
- 3.) Szaporítani kell a munkáskerületekben a könyvtárakat. (Sajátkezelésű kölcsönző állomásokat is létre kell hozni.)
- 4.) Gondoskodni kell a mostoha körülmények között lévő könyvtárak megfelelő épületbe való költöztetéséről.
- 5.) Törekedni kell arra, hogy a legjobb könyvtárosok a munkáskerületek könyvtáiraiba kerüljenek.
- 6.) Különös gondot kell fordítani a munkásolvasókkal való foglalkozásra.
- 7.) Jó, eleven kapcsolatot kell teremteni a kerületi könyvtárosok és az üzemi könyvtárosok között.
- 8.) A SZOT könyvtári csoportjával való együttműködés érdekében a következő feladatokat kell végrehajtani:
 - a.) A Szerzeményezési Bizottságunk megbeszélésein vegyen részt 30(harminc) budapesti szakszervezeti könyvtári előadó. (Az üzemek részére a szerzeményezés az illetékes szakszervezet központján keresztül történik.)
 - b.) "A természettudományos alapismeretek" c. előadássorozatunkon vegyen részt a legjelentősebb 15 budapesti üzemi könyvtár vezetője.
 - c.) Kiadványainkat (bibliográfiák, röplapbibliográfiák, útmutatók stb.) a SZOT könyvtári csoportjának támogatásával eljuttatjuk az üzemi könyvtárakba.

- d.) Kiállításaink anyagát az üzemi könyvtárak rendelkezésére bocsájtjuk.
- e.) Kölcsönös tapasztalatcseréket szerveztünk.
- f.) Jelentősebb könyvtáraink felülvizsgálatában kölcsönösen részt veszünk.

Pedagógusok

- 1.) Ajánló irodalmat készítünk az iskolai kötelező olvasmányok oktatásához.
- 2.) Tudományos bibliográfiát készítünk a világtörténelem magyar nyelven megjelent irodalmáról. (1640-1918)

Gyermekek

- 1.) Meg kell szüntetni a gyermek- és felnőtt szerzeményezés között fennálló aránytalanságot.
- 2.) A gyermekkönyvtár részlegeket tovább kell fejleszteni a lehetőséghez mérten önálló helyiségben. Berendezésüket korszerűsíteni kell.
- 3.) A Liszt Ferenc-téri gyermekkönyvtárat gyakorló gyermekkönyvtárként kívánjuk megindítani.
- 4.) Tervszerűbb olvasótoborzást kell szervezni az iskolákban.
- 5.) Egy tízperces kisfilmet kell készíttetni gyermekkönyvtáraink propagálása érdekében. A filmet az iskolákban kell vetíteni.
- 6.) Gyermekrajz-pályázatot szervezünk az elolvasott gyermek- és ifjúsági könyvek alapján készült rajzokból.
- 7.) Szaporítani kell a film- és diavetítések számát. Szaporítani kell a mesedélutánokat. Meg kell találni a módját annak, hogy a gyermekkönyvek szerzői találkozzanak olvasóikkal. Szavalóversenyeket, rajzpályázatokat és irodalmi rejtvényversenyeket kell szervezni. Két-három kerületi könyvtárban a gyermekolvasókból báb-játszócsoporthozni kell létrehozni.
- 8.) Nagyobb gondot kell fordítani a diafilm-kölcsönzésre és lényegesen növelni kell a kölcsönzött diafilmek számát.
- 9.) Az általános iskolákban könyvkiállításokat kell szervezni.
- 10.) Központilag el kell készíteni a kerületi gyermekkönyvtárak katalógusát.

- 11.) Le kell fordítani a gyermekkönyvtárosok részére a Szovjetunióban kiadott tankönyvet.
- 12.) A gyermekkönyvtári szakbizottság munkáját hatékonyabbé kell tenni. (Elvi és gyakorlati kérdések megoldásában támogassa a Kerületi Könyvtárak Osztálya munkáját.)

Fiatalok

- 1.) Meg kell oldani -fokozatosan- a gyermek és a fiatalok könyvkölcsönzésének kettéválasztását, Szorgalmazni kell az u. n. "fiatalok kísérleti pultjára"-nak szaporítását.
- 2.) A fiatalok részére meg kell kezdeni a bibliográfiák készítését.
- 3.) A technikumokban, kollégiumokban, diákotthonokban és az ipari tanulók otthonaiban könyvkiállításokat kell szervezni.
- 4.) Ahol lehetőség van, ott a fiatalok részére szakköröket lehet létesíteni.

El kell érni, hogy a Kerületi Könyvtárak Osztályán két dolgozó foglalkozzon a gyermek- és ifjúsági könyvtárak problémáival.

Az olvasótoborzást egyéb területeken is meg kell indítani

A 3 éves terv végére 150.000 olvasóval kell rendelkezünk. E cél elérésére a következő feladatokat kell megoldani:

- 1.) A munkáskerületekben új könyvtárakat és könyvállomásokot kell létesíteni
- 2.) A nem megfelelő helyen lévő könyvtárak áthelyezését biztosítani kell. (9 ilyen könyvtár van.)
- 3.) Ahol lehetőség van, ott a kerületi könyvtárak bővítéséről gondoskodni kell.
- 4.) El kell érni, hogy az új lakótelepeken könyvtárak is létesüljenek.
- 5.) Ki kell dolgozni az önálló zenei és művészeti könyvtár tervét.
- 6.) A peremkerületek és a hegyvidék jobb könyvellátását egy bibliobusz beállításával kell biztosítani.
- 7.) A központi könyvtárban a Reviczky u. 3.sz. ház elfoglalása után új olvasótermet és kutatószobákat kell létesíteni. Ki kell dolgozni a központi könyvtár propagálásának részletes tervét.
- 8.) Biztosítani kell, hogy a kerületi könyvtárak könyvállománya évenként 100.000 kötetrel szaporodjék. Az idegennyelvű -főleg modern- könyvek beszerzését meg kell kezdeni a legtöbb kerületi könyvtárban is. A Nemzeti Könyvvalapból igényelni kell a szépirodalom klasszikusait, eredeti nyelvükön.

9.) A kerületi könyvtárakban olvasóterem, raktár létesítéséről, polc, kézikönyvtár, katalógus szekrény, kölcsönző-pult, szőnyeg, függöny, rádió, televízió, padlókefélélgép, porszívógép beszerzéséről gondoskodni kell.

V. Az olvasókkal való foglalkozás.

Meg kell teremteni a lehetőségét annak, hogy az olvasókkal intenzívebben tudjunk foglalkozni. E cél elérésére a következő feladatokat kell végrehajtani:

- 1.) A könyvtárosok számát összhangba kell hozni az előttünk álló új feladatok nagyságával. Egy minimális létszámemelés elkerülhetetlennek látszik.
- 2.) Ahol lehetséges, a könyvtárosok vegyék igénybe az aktívák segítségét.
- 3.) El kell érni, hogy a csúcsművelődés idején csak azok az olvasók keressék fel a könyvtárakat, akiknek erre más-más lehetőségük.
- 4.) Alaposabban, tervszerűbben kell felkészülni a kölcsönzésre. (Pl. kellő mennyiségű ajánlandó könyv elkészítése.)
- 5.) Az adminisztrációs munkát csökkenteni kell, hogy több idő maradjon a kölcsönzés előkészítésére és a kölcsönzésre. A Kerületi Könyvtárak Osztálya, a Gazdasági Osztály és az Ötös Bizottság készítsen javaslatot az adminisztratív munkák csökkentésére. (Pl. a perlések központi intézése.)
- 6.) Ahol a feltételek megvannak, ott vezessük be a válogatópolcos kölcsönzést.
- 7.) Ahol lehetőség van a kerületi könyvtárakban, ott a könyvtár Tanácsadó Kör-ét kellene létrehozni. Tagjai: a Párt, a Tanács, a tömegszervezetek képviselői, pedagógusok, tudósok, előadó- és képzőművészek, írók, újságírók, a legjobb olvasók, stb. A Tanácsadó Kör feladata lenne a könyvtári munka támogatása.

Az olvasókkal való foglalkozás területén még sok a tennivaló. El kell érni, hogy az olvasók helytelen nézetei ne maradjanak válaszolatlanul. Meg kell szüntetni a könyvajánlásban a liberalizmust és az objektivizmust. Fel kell számolni az itt-ott még jelentkező defenzív magatartást. A munka-értékeztetéseken könyvtárosaink a munka politikai részével is foglalkozzanak.

Az olvasók igényeinek jobb kielégítése érdekében néhány alapvető könyvtártechnikai feladatot is meg kell oldani. A legfontosabbak a következők:

- 1.) El kell készíteni a kerületi könyvtárak állományának központi katalógusát. A központi katalógus elkészítése után a következő feladatokat kell megoldani:
 - a.) A hálózatonbelüli könyvtárközi kölcsönzést.
 - b.) A hiányzó fontosabb könyvek beszerzését.
 - c.) A fölös példányok átadását annak a könyvtárnak, ahol abban hiány mutatkozik.
 - d.) További duplumtalanítást.
 - e.) A kerületi könyvtárak gyűjtőkörét meghaladó könyvek kivonását.
 - f.) Az elfekvő, de nem "holt anyag" kölcsönzésére tervet kell kidolgozni.
- 2.) A kerületi könyvtárak katalógusait tovább kell javítani. Központilag el kell készíteni azokat a katalóguscédulákat, amelyek a Kollektornál nem jelentek meg nyomtatásban.
- 3.) A kölcsönzőfüzetet általánosan be kell vezetni. (Nem kell kötelezővé tenni.)
- 4.) A kerületi könyvtárak állományáról nyomtatott jegyzéket kell készíteni.

VI. Dolgozóink szakmai-politikai-kulturális továbbképzése

Az itt jelentkező feladatokat a szakmai továbbképzés, a szombati zárvatartás és az egyéni foglalkozás keretében fogjuk megoldani. A hároméves terv időszaka alatt el kell érni, hogy dolgozóink egységes eszmei - politikai magatartást tanúsítsanak.

VII. Egyéb feladatok

El kell készíteni könyvtárunk 10 éves fejlesztési tervét.

RÉVÉSZ FERENC sk.
igazgató.

Három házasság kötöttett a közelmúltban könyvtárunkban, de csak két ifju asszonyka engedte meg, hogy esküvőjéről beszámoljunk. Dénés Györgyi - László Borisszal, Fogarasi Márta - Kovács Lajossal kötött házasságot. A harmadik új menyecske - titok! Mi mind a háromnak gratulálunk!

x x x x x

Kis családuk legfiatalabb ágacska: Remete Anna Katalin. Katalinnak és a mamájának jó egészséget kívánunk.

x x x x x

Könyvkötészetünk személyi hírei. Szimeizter Pálné és Wéber Lajos hosszas betegség után elfoglalta régi munkahelyét. Mindkettőjüknek szívből örülünk és tartós jó egészséget kívánunk. Czövek Imréné sajtó kérésére kilépett és más munkahelyre távozott. Öt évig dolgozott nálunk, szép, hasznos munkát végzett, biztosak vagyunk, hogy új munkahelyén is becsülni fogják. Helyét Komondy Mária foglalta el.

x x x x x

A Könyvtár KISZ szervezete jan. 6.-án ünnepi taggyűlést rendezett a tagkönyvesere alkalmából. A taggyűlésen Csendes Károly elvtárs tartott megleghangú, élményszerű megemlékezést a KISZ munkájáról és harcairól.

A közvetlen stílusú előadás nagy érdeklődést keltett. Különösen megkapó volt, amikor Csendes elvtárs a KISZ-tagok áldozatvállalásának példáit ismertette, s foglalkozott a KISZ-tagok kulturálódásának és magánéletének problémáival.

Az ünnepi taggyűlés kiemelkedő eseménye volt, amikor Dobos Pirooska átnyújtotta a kizsietáknak a könyvtár pártszervezetének ajándékát: egy díszes kiállítású, vörösbe kötött "krónikát" - a KISZ szervezet életének, eseményeinek megörökítésére. A KISZ szervezet ezúton is köszönetet mond az ajándékért, és hálás a kötészet dolgozóinak a krónika elkészítéséért. Az ajándékot azzal az ígérettel vesszük át, hogy a krónika lapjai eredményes munkáról, sok kisebb-nagyobb sikerről és mind kevesebb kudarcról fognak számot adni.

G.I.

o . o . o . o . o . o

Szabolcsi Miklós tartott a népiesekről előadást dec. 31.-én a Kossuth klubban, több mint 200 dolgozónk jelenlétében. Ismertette az irodalmi mozgalom történetét keletkezésétől - napjainkig és részletesen feltárta a sokat vitatott kérdés szubjektív és objektív részeit. A kötetlen és közvetlen, lebilincselő előadásnak nagy sikere volt. Többen is hozzászóltak: Tolnai György, Polónyi Péter, Szalai György és Lux Lászlóné. Ilyen előadást és előadót mindig szívesen hallunk.

& . & . & . & . &

Az 1958-as év könyvtárunk fennállása óta legeredményesebb
esztendőnk.

Az 1958-as statisztikai adatok aláhúzzák azokat a megállapításokat, amelyeket könyvtárosaink az év folyamán az emelkedő könyvtári forgalomról tettek. E-számok szerint a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fennállása óta a könyvtár olvasói és könyvforgalmában idén érték el a legmagasabb eredményeket.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központjának és hálózatának összesített előzetes adatai - a korábbi évek összehasonlító adatai mellett - az évközben leszakadt Pedagógiai Könyvtár nélkül a következők:

	1955	1956	1957	1958
	évben			
A könyvtárosok száma	42	42	43	43
Könyvtári állomány /könyvek és egyéb kvtári egységek együtt/	1,334.486	1,413.648	1,403.197	1,468.224
Beir.olv.száma	125.166	127.057	120.851	127.069
Kölcsönzők és helyben olvasók száma		1,161.312	1,128.434	1,327.384
Kölcsönzött és helyb. olv.kvt, egységek száma	3,545.123	3,393.259	3,415.392	3,872.377

A fejlődés a fenti területeken kivétel nélkül bekövetkezett, bár nem egyenlő mértékben. A kölcsönzött kötetek számában pl. jelentékeny az emelkedés az ebben eddig legmagasabb 1955-ös év adataival szemben is, a beiratkozott olvasók számában azonban minimális a növekedés az 1956-os számokkal szemben. /s ez utóbbinál figyelembe kell venni az utolsó hónapok kiesését is/. Különösen figyelemreméltó a könyvtári állomány növekedése a közbeneső - 1957-es és 1958-as - duplumoosítások ellenére is.

A fenti számok mindenesetre azt igazolják, hogy a könyvtár általában kiheverte az ellenforradalom megrázkódtatásait és az egészséges fejlődés útjára lépett, felzárkózva népköztársaságunk egészségnek fejlődési vonalához.

T.Gy.

0 . 0 . 0 . 0 . 0

Daumier halálának 80. évfordulója lesz febr. 10.-én.

A Tájékoztató osztálynak változatos, gazdag kiállítási anyaga van Daumier-reprokból. Szívesen ad belőle kölcsön, sőt "házzhoz szállítja" kiállításra alkalmas falfelülettel rendelkező kerületi könyvtáraknak. A Daumier-reprokért a Tájékoztató osztályon lehet jelentkezni.

x . x . x . x

Kellér Andort látta vendégül az elmúlt év végén a 9.sz. kerületi könyvtárunkban működő Irodalmi Kör. Az író hosszasan elbeszélgetett a Kör ifjú tagjaival saját élményeiről, tapasztalatairól és nagy érdeklődést keltett új könyvének - Az író a toronyban - hőseiről: Szomorj Dezsőről, Markovits Rodionról és Palásthy Marcellról. A hangulatos, közéletlen és kötetlen írói beszámolón az Irodalmi Kör 28 tagja vett részt.

+ . + . + . + . +

Több mint két évnyi kényszerű szünet után január 3-án megnyílt az újjászervezett Országos Pedagógiai Könyvtár. Az ünnepélyes megnyitáson közel 200 régi olvasó, pedagógus és könyvtáros volt jelen. Palotai Erzsi szavalt, V.dr. Waldapfel Eszter főigazgató megnyitó beszédében ismertette a könyvtárra váró komoly feladatokat. Önálló könyvtárrá növekedett hajdani könyvtár-részlegünknek és elszakadt kartársainknak pedig sok szerencsét, jó munkát kívánunk!

o . o . o . o . o

A Széchenyi, a Műszaki és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár párt, szakszervezeti és KISZ-vezetősége december közepén közös tapasztalatcserét tartott a könyvtári tömegszervezetek munkájáról.

o . o . o . o

Sakkcsapatunk 2:2 döntetlent ért el a Meteorológiai Intézet ellen és 3:1-re legyőzte a Központi Adóhivatal csapatát. A Könyv-
ipari Tervező Intézet ellen 4:0-ra győztünk.

o . o . o . o

Nyugalomba vonult december 31-én Józsa Lászlóné kartársunk, ebédlőnk népszerű vezetője. Mindannyiunk szeretett "Józsa-néni"-jét Szilveszter délután bucsúztattuk, pohárszó mellett a titkárágon. A jófajta boritalról a szakszervezet gondoskodott és megajándékozta a meghatottan könnyező Józsa nénit egy szép bonbonnierrel, telis-tele csokoládéval, és egy finom pulloverrel.

Kedves Józsa néni! Jó egészséget, jó pihenést kívánunk és ha a házunktáján jár, nézzen be hozzánk: mindig szívesen látjuk!

□ . □ . □ . □ . □ . □

Eseménynaptár

- Február 3. Mendelssohn születésének 150. évfordulója.
" 10. Daumier halálának 80. évfordulója.
" 12. Darwin születésének 150. évfordulója.
" 12. Lincoln születésének 150. évfordulója.
" 13. Budapest felszabadulásának évfordulója.
" 14. Batthyány Lajos születésének 150. évfordulója.
" 19. Poe Edgar születésének 150. évfordulója.
" 20. Krinyi József halálának 100. évfordulója.
" 21. A Kommunisták Magyarországi Pártja vezetőinek
latartóztatása. Nem jelenhet meg a Vörös Ujság.
/1919./
" 25. Móra Ferenc halálának 25. évfordulója.
" 26. Krupcszkaja születésének 90. évfordulója.
" 27. Krupcszkaja halálának 20. évfordulója.

x x x

MSZBT hírek

A Magyar Szovjet Barátság Háza /VII. Gorkij fasor 45/
műsorából:

Filmelőadások: /Szombat és vasárnap, este 7 órakor,
belépődíj 3.- frt./

- jan. 18.-án Kinek mosolyog az élet?
" 24.-én Az első nap.
" 25.-én Rettegett Iván I-II. rész.
/d.u. 5- este 9-ig./

Zeneestek:

- jan. 16.-án Ritkán hallott zeneművek bemutatása.
/Hanglemezeiről./
" 20.-án Zenetörténeti sorozat:
Korai romantikusok. /Előadóművészek
közreműködésével./

.....

MSZBT emlékbélyeg Polgár Erzséknél még kapható!

.....
Vidám műsoros farsangi mulatságunkat a főszereplő-szerző betegsége
miatt február hetedikére halasztottuk.

X

A televízió dupla vagy semmi versenyén 800 forintot nyert Szederkényi
Alga. Éljen!

X

Szerkesztünk Röplapbibliográfiákat!

Központunk bibliográfiai osztálya az aktuális eseményekről évek óta kiad röplapbibliográfiákat. Az elmúlt évben ötféle hasonló kiadvány segítette elsősorban kerületi könyvtárosainkat. Ezt a munkát most az Igazgatóság ki szeretné terjeszténi. Ezért felhívja a kerületi könyvtárosokat, hogy jelentkezzenek röplapbibliográfiák szerkesztésére. Ezzel a munkával be tudnánk kapcsolni kerületi dolgozóinkat a központi munkába s így még szorosabbá tennénk egymás közötti kapcsolatainkat.

A röplapbibliográfiák szerkesztése igen jó előiskola volna kerületi könyvtárosainknál a bibliográfiai munka, a könyvtáros továbbképzés és az irodalmi és történeti ismeretek fejlesztése terén. Az eddigi, kissé egyoldalú és mindig a központból a kerületek felé irányuló oktató munka, ha kerületi könyvtárosaink belekapcsolódnak ebbe a munkába, egyenletesebb lesz, mert kerületi dolgozóink is részt vállalnak a közös munkában.

Kérjük tehát összes dolgozóinkat, hogy vállaljanak velünk közös munkát a röplapbibliográfiák szerkesztésében.

Munkájukat nemcsak szabadidejükben, hanem a szombati olvasónapokon is végezhetik és eredményes munkájukat az igazgatóság is honorálni fogja.

Alább közöljük azoknak az évfordulóknak dátumait és elkészítésüknek határidejét, amelyeknek megünneplésére röplapbibliográfiákat állíthatnának össze.

Mindenki lehetőleg több nevet küldjön be, hogy megbízásunkkal válogathassunk.

Febr.	12.	Darwin szül. 150. évford.	Elk.hat.idő	jan.31-ig
"	19.	Poe szül. 150. évford.	" " "	jan.31-ig
"	25.	Móra Ferenc halálának 25.évford.	" " "	febr. 1-ig
"	26.	Krupszkaja szül. 90. évford.	" " "	febr.1--ig
Ápr.	1.	Makarenko halálának 20. évford.	" " "	márc.15-ig
"	21.	Táncsics Mihály szül.160.évford.	" " "	márc.31-ig
Május	5.	Radnóti Miklós szül. 50.évford.	" " "	ápr.15-ig
Junius	26.	Anderson-Nexó szül. 90.évford.	" " "	máj.31-ig
"	29.	Móricz Zsigmond szül.80.évford.	" " "	máj.31-ig
"	30.	Szép Ernő szül. 75. évford.	" " "	máj.31-ig
Julius	7.	Feuchtwanger Lion szül.75:évf.	" " "	jun.15-ig

Egyelőre az első félév munkáját közöljük. Várjuk a jelentkezést!

Jelentkezni személyesen, vagy írásban a titkárságon lehet!

Kilencedszer ünnepeljük a magyar-szovjet barátság
hónapját - február 18. és március 18.
között.

A könyvtári MSZBT terveiről, rendezvényekről és előadásokról idejében értesíteni fogjuk a központ és kerületi könyvtárak dolgozóit. Kérjük, hogy egyéni érdeklődésüknek és könyvtári lehetőségeiknek megfelelően vegyenek részt a Barátsági Hónap méltó ünneplésében. Ahol lehetőség van rá, segítsék a kerületi MSZBT munkáját is.

Felhívjuk a könyvtárosok figyelmét a Szovjet Könyv Ünnepi Hétére 1954 és 1956-ban kiadott kiállítási utmutatókra, megfelelő módosítással használják fel ez évben is. Kiegészítésül ajánlott irodalomjegyzéket közlünk, főleg az 1957-1958-ban megjelent kiadványokból.

Orosz klasszikusok

Az orosz irodalom klasszikusai, Életrajzi tanulmányok.

Főszerk. Timofejev.

Turgenyev: Költemények prózában.

Gogol: Kisregények és elbeszélések.

Lermontov: Válogatott költemények.

Nyekraszov: Válogatott versek.

Puskin: A bahcsiszeráji szökőkút.

Jeszenyin: Válogatott versek.

Korolenkó: Kortársam története.

Korolenkó: A vak muzsikus.

Korolenkó: Egy furcsa lány és más elbeszélések.

Leszkov: Kisregények és elbeszélések.

Kuprin: Szulamit.

Kuprin: A boszorkány.

Szovjet szépirodalom

Regények, elbeszélések.

Babel, I.: Lovashadsereg és egyéb elbeszélések.

Ilf és Petrov: Tizenkét szék.

Kazakevics: Hűséges szív.

Leonov: Orosz erdő.

Leonov: Az üstökös.

Majakovszkij: Válogatott művei. 1-4. köt.

Medvegyev: Sűrű erdő.

Nyeverov: A bőség városa.

Nyikulin: Ködös hajnal.

Nyilin: Kegyetlenség.

Ovecskin: Tavaszi szél.

Panova: Messzi utca.

Solohov: Idegen vér.

Solohov: Embersors.

Szejfullina: Asszonyors.

Szergejev-Censzkij: Késő este.

Szergejev-Censzkij: A gárdatiszt.

Szimonov: Fegyvertársak.

Szimonov: Kitárul a világ.

Dzsalil, Musza: Magános tűz. /1944-ben a berlini Moabit
börtönben kivégzett tatár költő versei/

Tvardovszkij: Nekeresdország. /Poema./

Időszerű kérdésekről. /Könyvek, cikkek, tanulmányok./

- Lenin: A revizionizmus ellen.
Fogarasi Béla: Marxizmus vagy revizionizmus. = Magyar Filozófiai Szemle 1958. 1-2.sz.
Gedő András: A tudományos kommunizmus nemzetközisége és a "nemzeti kommunizmus". = Társadalmi Szemle 1957.3.sz.
A Szovjetunióban kilőtték az első holdrakétát. = Népszabadság 1959. 2.sz.
Erenburg, I.: Japáni jegyzetek.
Erenburg, I.: A fordulat kezdete. = Népszabadság 1959. 5.sz.

Irodalomról, művészetről /Könyvek, cikkek, tanulmányok./

- A Párt szerepe a szovjet irodalom és művészet fejlődésében. = Nemzetközi Szemle 1957. ápr.
Hruscsov: Forrjon egybe az irodalom és a művészet a nép életével. = Társadalmi Szemle 1957. 4-5.sz.
A szocialista valóság pártján. A Szovjet Írószövetség Kezdetiségének IV. plénumáról. = Élet és irodalom 1958. febr.28.
Solohov a "kerekasztal" problémájáról, a szocialista realizmusról és az író felelősségéről. = Élet és irodalom 1958. máj.16.
Szenczi Miklós: A szovjet irodalomelmélet néhány időszerű kérdése. = Világirodalmi Figyelő 1958. 1.sz.
Pausztovszkij: Az arany rózsza. Megjegyzések az írói munkáról.
Rejtő István: Az orosz irodalom fogadtatása Magyarországon. /Irod.tört. füzetek 21./
Anyiszimov: A szocialista realizmus és a mai irodalom c. cikke a Pravdában. = Népszabadság 1958. 212.sz.
Szóváltás a magyar írókról. A francia Vercors vitája Moszkvában. = Élet és irodalom 1957. máj.24.
Radó György: József Attila költeményei oroszul. = Magyar Nemzet 1958. okt.2.
Fonó Erzsébet: Új Bartók életrajz a Szovjetunióban. /Martinov: Bartók Béla életének és munkásságának vázlatja c. könyv ismertetése. / = Muzsika 1958. okt./
Szegő György: Szovjet könyv Bartókról. = Korunk 1957. 5.sz. /Martinov könyvéről./
Kardos Pál: Az "Orosz Remakirók" öt. észetendeje. = Nagyvilág 1958. máj.

Helyben olvasásra, kiállításra, tájékoztatáshoz képes anyag található: a Szovjet Híradó c. folyóiratban, a Szovjetunióról szóló orosz és egyéb nyelvű képes folyóiratokban, a Nagy Szovjet Enciklopédiában.

Ajánljuk a képzőművészet iránt érdeklődőknek a moszkvai Tretyakov képtár, a leningrádi Ermitázs képtár anyagát ismertető reprodukciós albumokat és egyéb orosznyelvű művészeti kiadványokat.

A Szovjet Könyv Ünnepeére a közeljövőben megjelenő kiadványokból:

Lacisz: A halász fia. /Táncsics/

Nyikolajeva: Harc közben /Táncsics/

Muratov: Veszélyek felé. /Táncsics/

Novikov-Priboj: Csuzima. /Európa/

Tammsaare: /észtszovjet író/ Új sátán a pokol fenekéről
/Kossuth/

Lacisz: Akó, a sziget fia. /Móra/

Pausztovszkij: A fagylehelő paripa. /Móra/

Megjelenik egy dokumentum kötet arról, hogy hogyan segítettek 1917-1945 között a Szovjetuniót a világ dolgozói, tudósai, művészei, írói. /Kossuth/

Összeállította Polgár Erzsébet.

= . = . = . = . =

Január 8-án dolgozóink nyilvános pártnapján Lantos László az Esti Hírlap munkatársa a nagyvilág és a belpolitika aktuális kérdéseiről tartott előadást. Filmszerű elevenséggel tárta elénk a külpolitikai helyzetet: a világhódító új szovjet bolygó politikai jelentőségét, Mikoján látogatását az Egyesült Államokban, a kubai nemzeti felkelés sikerét, a berlini helyzetet, stb. Részletesen ismertette a pedagógus és egyéb fizetésrendezéseket, arányosításokat, az árrendezést, és lakásépítésünk távlatait az öt és a tizenötéves tervben.

Igen érdekesek voltak a feltett kérdések is. Lantos elvtárs válaszában ismertette a frank leértékelésének jelentőségét, egyes iparágak vidékre telepítésének, összevonásának hatását, lakáspolitikánk irányelveinek helyességét.

A béketábor erőinek gyarapodása, hazánk politikai és gazdasági fejlődése minden jelenlévőre nagy hatással volt.

§ . § . § . § . §

Télapó-ünnepet rendeztünk dec. 20.-án délután központunkban a könyvtár gyerekei számára.

Szépen feldiszitett karácsonyfa állt a kölcsönzőben és a fehérbundás, nagyszakállu Télapót /Marót Miklóst/még a saját kislányai sem ismerték meg. Minden gyerekhez volt néhány barátságos szava és kiosztotta kifogyhatatlan zsákjából az ajándékokat.

Filmvetítés is volt, régi, gyenge filmeket kaptunk, nem sok sikerünk volt velük, sajnos.

Az ünnepséget a szakszervezet rendezte. Tevékeny részt vett benne Máthé Imréné, Oláh Istvánné, Szász Károlyné, Szarka Éva, Tichler Jánosné, és Uray Béláné, valamint Bikácsi Lászlóné, Erdei Lajosné, Fenyvesi Józsefné, Sajber Ilona, Szelestey Gyuláné, Bárány Lajos, Egeresi Zoltán, Lorbert János, Máté István, Nagy Péter és Patz József. De a "legnehezebb" szerep, a vastag téli bunda Marót Miklósrá jutott, hősies önfeláldozással viselte órákon keresztül.

168 gyerek kapott almát, csokoládét, játékot és könyvet. Mindenki meg volt elégedve. Mi is.

.

A "Mindennap csak egyet" vitához...

Tekintettel arra, hogy mi - a 9-es fiók, csak a közelmúltban kapcsolódtunk be a mozgalomba, konkrét eredményekről, tapasztalatokról még nem adhatunk számot, csupán egy-két kiegészítéssel, illetve kérdések kapcsolódunk a vitához.

Az 1.sz. ker. kvtár kezdeményezését nemcsak hasznosnak, de szükségesnek is tartjuk, amelynek megfelelő anyag összegyűjtése után lemérhető tudományos eredménye lesz. Szükséges ismételten hangsúlyozni, amit már Gerendásné cikke, Királyné hozzászólása is kiemelt, a mozgalom nem lehet csak statisztika, hanem azon tulmenően tudományos nyersanyaggá kell válnia. Az anyagot úgy kell gyűjtenünk, hogy az több szempontból is elemezhető legyen, minél több kérdésre adjon feleletet. Éppen ezért nagyon lényeges, hogy a felvett adatok pontosan jelöljék meg az olvasók könyvigényét, kívánságait. A lehetőségeken belül határozzuk meg és írjuk le, hogy mit és miért szeretne olvasni, sőt véleményét is egyes írókról vagy művekről. Általában minél több adatot tartalmaznak lapjaink, annál több eredményt adhatnak majd értékelésünknel. Nagyon jó lenne, ha egyes szempontokat, tapasztalatokat e téren is kicsereálnénk s ezáltal munkánkat bizonyos fokig egységesítenénk.

Még egy lényeges kérdést szeretnénk felvetni: nem volna-e jó és eredményes vizsgálódásunkat az ismeretterjesztő munkákra is kiterjeszteni? A természettudományos és politikai ismeretterjesztés komoly feladata könyvtárainknak. Az olvasók keresik és olvassák is az ismeretterjesztő műveket. Különösen a fiatalok, akik szinte a szépirodalommal egyenlő mértékben olvassák. Probléma számukra, hogy nem lenne-e jó ezt az igényt már most a szépirodalomhoz hasonlóan számba venni, értékelni. Ezt csupán kérdésként vetjük fel, feleletet a további vitától várunk.

Az olvasók általában szívesen beszélgetnek a felvetett kérdésekről. A beszélgetések folyamán lehetőség nyílik agitativ munka vézésére, egyeds, az olvasó által kevésbé ismert írók, témák, művek megvilágítására, érdeklődésének, igényének helyes irányba fordítására stb. Közvetlenebb kapcsolatot tudunk ezáltal teremteni olvasóinkkal s ezáltal számukra is gyümölcsözővé válik kutatásunk.

Kiss György
9.sz.kvt.

0 0 0 0 0 0 0 0 0

A szerkesztésért és kiadásért az intézetvezető felel.

Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Tájékoztató és Kulturális osztály.

Csapó László: Az állam gazdasági tevékenysége az Egyesült Államokban.

Az államnak a kapitalizmusban betöltött gazdasági, irányítótevékenysége eléggé fel nem tárt, ki nem elemzett területe a marxizmus-leninizmus irodalmának. Csapó könyve a kérdésnek csak válságpontjaira tér ki, miután - nagyon helyesen - ismerteti a tőkés állam gazdasági törekvéseinek fő kiindulópontját, a New-Deal-t és pedig főleg az USA-ra vonatkozólag. A könyv kitér a tőkés állam gazdasági tevékenységének olyan területeire, amilyen az állami adópolitika, beruházási, fegyverkezési és hitelpolitika. A könyv foglalkozik a polgári közgazdaságtannak azon félrevezető állításaival, hogy az állam gazdasági tevékenysége kiküszöbölheti a kapitalizmus ellentmondásait, stb. Előnye az, hogy összefoglalja a kérdéseket. Új következtetésekre, tudományos elmélyülésre nem törekszik.

T.Gy.

. = . = . = . = .

Dániel György: Antarktisz rejtélye.

Az Élet és Tudomány Kiskönyvtár sorozatban jelent meg. Rendkívül érdekes képet kapunk belőle az Antarktiszról. Leírja szépségeit, a Sarki-fényt, állatvilágát, éghajlatát. Ir az Antarktiszra indult expedíciókról, felfedezőkről, végül pedig a geofizikai évvel kapcsolatban folyó nemzetközi kutatómunkáról.

G.Á-né.

. = . = . = . = .

Valera, Juan: Juanita. Regény. Ford. és az utószót írta Spálóczi Horváth Lajos.

A regény a múlt század végén egy andaluziai községben történik. A főszereplője Juanita, egyszerű származású, nagyon szép és okos yvarróleány, aki kivívja magának a község megbecsülését, ellenségei is megszeretik. Felesége lesz a község egyik vezető emberének és az uritársaság befogadja.

A remek humorral és iróniával megírt könyv néhol Mikszáth Kálmanra, néhol Anatol Francera emlékeztet. Az író sokszor úgy adja elő gondanivalóit, hogy az olvasó nem tudja, hogy komolyan beszél-e vagy gúnyolódik. Ezeket a finomságokat a fordítás nagyon jól visszaadja. Hasonlóképpen a különböző társadalmi állású szereplők beszédjét is. Különösen a népi beszédet. A fordítást igen jónak találjuk.

B.F-né.

. = . = . = . = .

Ilja Ehrenburg: Japán jegyzetek.

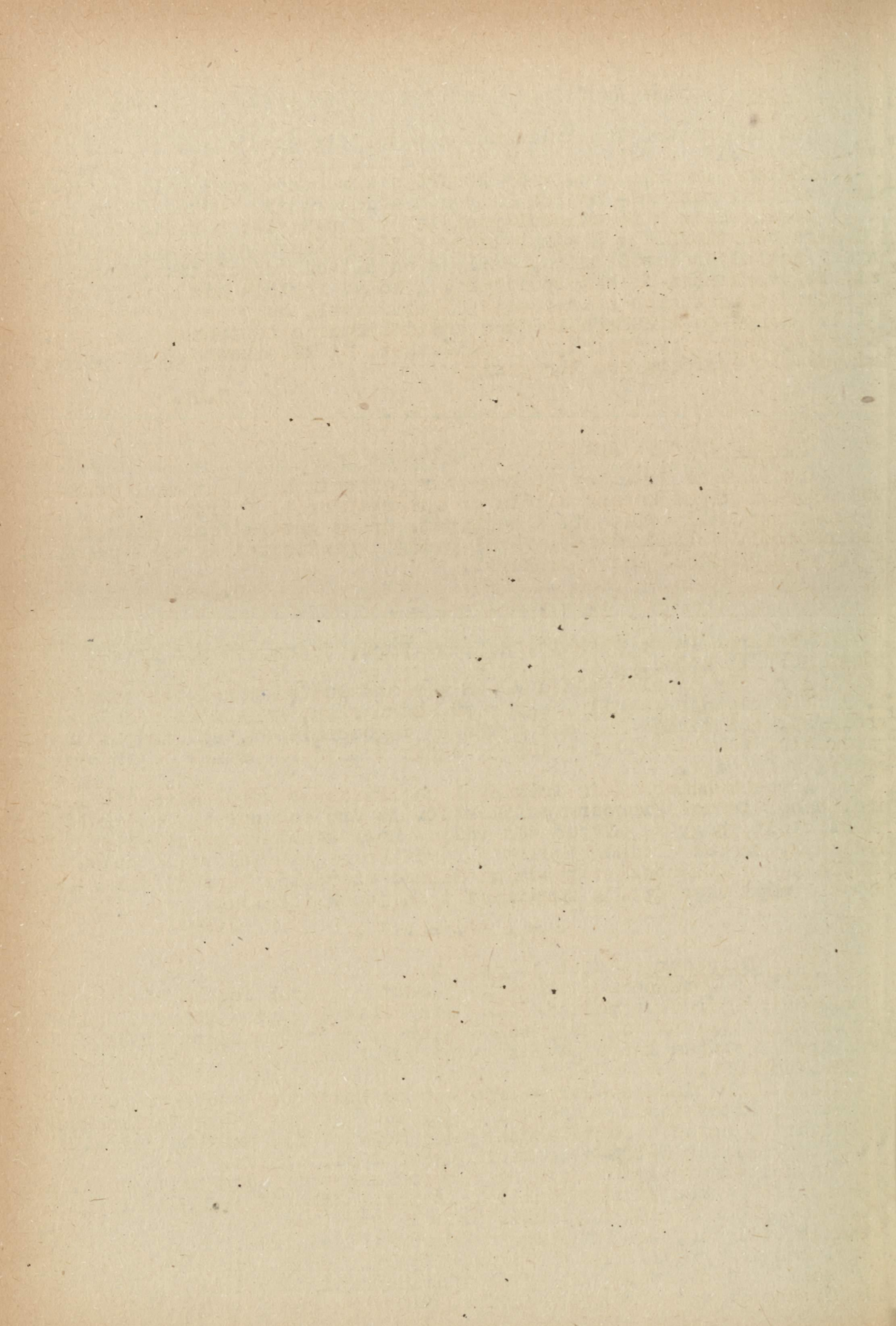
Mióta a harmincas években megjelent magyarul Juhász Vilmosnak sok szempontból érdekes politikailag sok hibával megírt könyve, azóta igen sok könyv jelent meg magyarul Japánról, de a mindennapi élet csernyei apróságából a lényegét kiragadni úgy senkinek nem sikerült, mint Ilja Ehrenburgnak.

Japánban nincs nyomor - írja - csak foltozott szegénység. Az egyetemistákat is megélnék valahogy, nem éppen a laboratóriumokban egy katedrán, hanem a söntésekben, vagy más hasonló munkahelyeken. Az egyetemisták 5-10%-a használhatja fel diplomáját.

A kultúra iránti szomjúság sokszor megható módon mutatkozik. A könyvkereskedésekben diákok tömegeit látjuk, akik ott olvassák el a könyveket, mert nincs pénzüik megvenni. Óriási ipara van ennek az országnak, azt tudtuk eddig is, de Ehrenburg az első, aki megírja, hogy a legkisebb városokban is van villanyvilágítás. Ilja Ehrenburg kiválóan ért ahhoz, hogy a költészet álmodzásait az élet mindennapi tényeinek nagyon is valóságos ábrázolásával egyeztesse össze.

Sz.Gy.

. = . = . = . = .

Olvasva már?

- Folyóiratokról -

Uj orvosi műszerek. Ill.

A fájdalommentes ultrahang fogfurógép. Automata elektronkészülék számlálja a vörös és fehérvérsejteket. Szovjetunió 1958. 9.sz. 26-27. old.

A másfélezeréves Tbiliszi. Ill.

A jubiláló ősi város őrzi a gruz építőművészet remekeit és építi az új gyárakat, színházakat, iskolákat. Szovjetunió 1958. 9.sz. 17-18. old.

József Attila németül.

Rövidesen megjelennek németül József Attila válogatott versei. A készülő válogatásból közöl a Nagyvilág négyet. Nagyvilág 1958. 12.sz. dec. 1844-1847. old.

Balassa Imre: A százesztendős Fuccini.

A halhatatlan zeneszerző dus életéből merített kis epizódok csokra. Nagyvilág 1958. 12.sz. dec. 1821-1824. old.

40 esztendős az ifju kommunista sajtó.

1919. január 7.-én jelent meg az Ifju Proletár. Magyar Ifjuság 1959. 1.sz. jan.3. 3. old.

Jovánovics Miklós: Az első hajók.

Ády versei oroszul.

Élet és irodalom 1959. 1.sz. jan.2. 6. old.

Herman Lipót: A Művészasztal a másik oldalról. Ill.

A régi Japán kávéház művész vendégei. Élet és irodalom 1958. 51-52. sz. dec.23. 20. old.

Mihályfi Ferenc: A fekete hegyek országában. Ill.

A hajdani Montenegró - Jugoszlávia legkisebb köztársasága. Élet és tudomány 1959. 1.sz. jan.1. 15-19. old.

Dr. Rodé Iván: A rákbetegség és korszerű gyógyítása. Ill.

A rák elleni védekezés egyéni és intézményes formái. Élet és tudomány 1959. 1.sz. jan.1. 11-14. old.

Dr. Márton Béla: Nigéria. Ill.

Afrika legújabb szabad állama. Élet és tudomány 1958. 52.sz. dec.28. 1659-1663. old.

Fehér Tibor: "Az álarctól" - "a maszkig". Ill.

Élet és tudomány 1958. 52.sz. dec.28. 1652-1656. old.

x x x x x